

člana vsak četrtič in velja s
poltnino vred ali v Mariboru s
postavljanjem na dom za celo leto
50 K., pol leta 20 K., za četrt leta
50 K. Izven Jugoslavije 50 K.
Koročina se pošije na upravo "Slovenskega Gospodarja"
v Mariboru, Koročna cesta št. 5.
Leti se dopošča do odpovedi.
Koročina se plačuje naprej.
— Telefon štev. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

12. štev.

Maribor, dne 24. marca 1921.

55. letnik.

Najnujnejše o občinskih volitvah.

Dane bodo pri sedanjih občinskih volitvah prišle kmetske občine v roke nasprotnikov, priporočamo vsem, da se takoj, ko dobijo te vrstice v roke lotijo dela s posebno pridnostjo. Najnujnejše je sedaj to-le:

Dne 20. maja volitve končane.

Deželna vlada je naročila okrajnim glavarstvom, da morajo biti občinske volitve izvedene najpozneje do 20. maja 1921. Radi tega vsa okrajna glavarstva hitro z volilnimi pripravami.

Vse reklamacije izključene.

Volilni imeniki ostanejo v veljavosti, ki so veljali za volitve dne 28. novembra 1920. Na teh imenikih se ne bo smelo spremeniti niti črkice. Ali je izpuščen eden ali veliko število volilcev, ali pa so vpisani v imenik taki, ki ne spadajo noter, to je vse eno. Sedaj se ne da več noben volilec na novo vpisati v imenik in tudi ne izbrisati. Volilci, ki so se po 28. novembru preselili, volijo samo v tisti občini, kjer so bili vpisani 28. novembra 1920.

Kdo ne sme kandirati?

Kdor je obsojen radi hudodelstva (a ne politično hudodelstvo), radi tativne, poneverbe, goljufije, oderuštva, beradenja, vlačugarstva, dokler ne minajo tri leta po prestani ali zatrani kazni, radi pregreška zoper kazenskopravne določbe v varstvo volilne svobode za dobo 6 let po prestani kazni, take osebe, če so tudi vpisane v volilni imenik, se ne smejo vpisati na kandidatno listo. Nadalje taki, ki prestajajo sodne kazni, v prisilni dnevnični ali so pod policijskim nadzorstvom, taki, ki so v konkuru ali pokuratelj. Voljeni ne morebiti tak, ki se ni izpolnil 24 let, ki ni vpisan v imenik, ali ki stanuje v drugi občini. Ozirate se na to pri sestavi kandidatnih list. Ce imajo nasprotniki osebe s takimi "lastnostmi" na svoji kandidatni listi, opozorite takoj okrajno glavarstvo nato.

Kandidatne liste takoj sestavite!

Cas za vlaganje kandidatnih list je zelo kratek, traja samo 5 dni. V mariborskem glavarstvu bo ta doba trajala od 8. do včetevsi 12. aprila. Sestavite torej takoj kandidatne liste na način, kakor smo opisali v 11. številki "Slov. Gospodarja". V malih in srednjih občinah hitre, da Vas na-

sprotvnik ne prehitijo in poberejo kandidate oziroma podpise. Skličite takoj zaupnike in volilce. Zberite kandidate, vprašajte jih, če sprejmejo kandidaturo in jih takoj vpišite na kandidatno listo, tako, kakor smo zadnjič opisali. Odborniki morajo biti posebej in namestniki posebej. Ne pozabite za pisati pred vsako ime tekmo številko. Vsak kandidat se mora lastnoročno podpisati na kandidatno listo ali podkrižati. Drugo napravite vse tako, kakor piše "Slov. Gospodar" št. 11.

Tiskovine za kandidatne liste.

Kandidatne liste je dala tiskati vlada nove. Dobite jih za plačilo pri občinskem uradu ali pa pri okrajnem glavarstvu. To so uradne kandidatne liste, ki so edino veljavne. Napravite tri izvode takih list. Na prvi izvodi se morajo čitljivo podpisati vse kandidati, na druga dva izvoda ni treba podpisov.

Razpis volitev.

V občinah mariborskogokrajnega glavarstva se bodo razpisale volitve, kolikor smo izvedeli iz zanesljivega vira dne 2. aprila. V drugih glavarstvih pa se takoj sami informirajte. Dne 2. aprila bodo torej v mariborskem glavarstvu nabili uradne razglasse, kedaj in kje bo volitev. Tri dni, t. j. dne 5., 6. in 7. aprila bodo imeniki razgrajeni v vpogled. V tej dobi si bo vsakdo lahko prepisal v občinskem uradu imenike. V dnevih 8., 9., 10., 11. in 12. aprila je v občinah mariborskogokrajnega glavarstva dolčen termin za vlaganje kandidatnih list. Pred 8. in po 12. aprili se kandidatne liste ne morejo vlagati. (Kedaj bo v drugih glavarstvih bilo po ročali prihodnje). Kandidatne liste morate povsod vložiti naravnost pri okrajnem glavarstvu in nikjer ne pri občini. (Glej zadnjo štev. "Slov. Gospodarja"). Stranka, ki prva prinese pravilno kandidatno listo na okrajno glavarstvo, bo imela prvo volilno škrinjico na volišču. — Zelimo, da pošljete en prepis kandidatne liste Tajništvu Kmetske zveze v Mariboru, da vidimo ali je prav ali ne.

Kedaj bodo volitve.

Dan in prostor volitev določi okrajno glavarstvo. V občinah mariborskogokrajnega glavarstva se bodo volitve vrstile po tem-tem redu: Občine sodnih okrajev Sv. Lenart in Slov. Bistrica v torek, dne 3. maja; v torek dne 26. aprila v mestu Maribor in v nedeljo 8. maja za občine sodnega okraja Maribor. Volitve se

vršijo povsod od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer.

Volične komisije.

Kjer imajo namesto župana gorenja, bo vlada imenovala vlad, komisarja za vodstvo volitev in enega volilca v komisijo. Predstavniki strank, ki čuvajo volilno škrinjico stranke, so tudi pravi člani volilne komisije.

800 volilcev za eno volišče.

Občine, ki imajo do 800 volilcev (ne prebivalcev), imajo eno volišče. Ce jih je več kot 800, dvoje ali več volišč. Kolikor je volišč, tolkokrat je treba predložiti okrajnemu glavarstvu še po dvakrat toliko prepisov liste, kolikor je v dočišči občini volišč. Za vsako volišče morajo biti drugi predstavniki in sicer taki, ki imajo volilno pravico na dočiščem volišču.

Naše vodilne somišljenike in zaupnike prosimo, da prav nič ne odlašajo, ampak storijo vse kar se da. Izrabite velikonočne praznike prav skrbno in pridno za to, da bodo vse predpripriprave strogo natanko izvršene. — Ce vam še kaka točka ni jasna pišite ekspreśnie na naslov:

"Tajništvo Kmetske zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna".

Radičeva politika.

Stjepan Radič je voditelj republikanske hravtske kmetske stranke. Pri volitvah za ustavotvorno skupščino je bil na Hrvatskem in v Slavoniji 50 poslancev. Kmetsko-gospodarski program Radičeve stranke ni vreden ne piškavega oreha, čeprav se je zaključil še komaj 1. 1919. Slovenska kmetska zveza je že pri svoji ustanovitvi 1. 1907 imela boljši in temeljitejši program, katerega je po potrebi od leta do leta proširjevala. Pišejo sicer, da je Radič pod utisom velikopoteznega socijalno-gospodarskega programa, ki ga zastopajo za kmetske obrtnike in delavce člani našega Jugoslovanskega kluba v ustavnem odseku, zadnji teden tudi "izdelal" nov gospodarski program, toda program je Radičeva tajnost, drugi smrtniki še ga niso dobili na izpregled. Dosedaj gre Radičeva borba samo za republiko, od katere pričakuje, da bo potem politična uprava boljša, da bo krah cenejši, da bo oblike in obuvalo naenkrat v prebilici na razpolago, stvari torej, ki nimajo z republiko pravzaprav nobene

Udaje "Katol. učenega društva" dobivajo še brez posebne naročnine. — Uredništvo: Korodna cesta št. 5. Rokopisi se ne vrnejo. Upravninski sprejema naročnine, inserat in reklamacije. Cenar inseratom po dogovoru. Za vse kratek oglaševanje primeren popust. Nezapre reklamacije so podne prostie. — Telefon št. 220.

12. štev.

zveze. Toda isti hravtski kmetsje, ki še niso politično dovolj izobraženi, mu te slepo verjamejo.

In kako se bori Radič s svojimi 50 poslanci za republiko? Dvojni način bi bil mogoč, da izvojskuje republiko: ali da ide v ustavotvorno skupščino in jo tam s somišljeniki zaključi, ali pa krvavim potom, to je z vojsko, z revolucijo. Radič prvega pota nočje nastopiti, nočje v skupščino, da bi se letam izčiščil za republiko. Sedi doma v Zagrebu za pečjo in od časa do časa razglaša papirnate razglase.

Druga pot bi bila vojska, krvava revolucija. Kje ima Radič puške, patrone, strojne puške, topove? Ce tudi organizira na tihem revolucijo, v treh dneh bi bila taka slabo pripravljena revolucija potlačena od redne vojske. Na bojišču bi ostalo kakih 5–10.000 zapeljanih nedolžnih kmeterov, kajti g. Radič in doktorji ter gospodje okoli njega gotovo ne bodo šli tje, kjer se bo streljalo, a republike hravtski sejaki ne bo dobil. Kdor tira kmeta v revolucijo, ga tira samo v smrt, kajti kaj drugega je proti redni vojski težko doseči.

A Radičevi pristaši šepetajo na tihem, da jim bodo prišli na pomoč — Avstrija, Madžarska in Italija. Mitega ne verujemo, ker imajo te države pač druge skrbi, nego početi vojsko, da gospodinju Radiču na ljubo ustvarijo s človeškimi in materialnimi žrtvami novo državo, koje prebivalstvo z njimi iz narodnih ozirov ne bo nikdar imelo pravega prijateljstva. In ce bi se že imenovane države odločile za kako vojsko, potem bodo vojskovan za svoj račun, za svoj žep, odvzele bodo nam lepe kose naše zemlje, Radič pa bodo pustile sedeti tam, kjer je.

Vprašamo se v velikih skrbeh, kako more biti Radič tako domišljaj, da se bodo tuje države bojevale za njegove ideje? In vendar je Radič tako domišljaj. Zato pa je velika nevarnost, da bo tiral kmetsko ljudstvo v kako revolucijo, v kateri bodo kmetsje umirali, a Radič ostal nedotaknjen, ali pa da nam povzroči vojske s sosedi, koje vojsk se bodo igravale na naših slovenskih tleh. Mi Slovenci bi potem prenašali vse grozote vojske, požige, rope, obustošenja, begunstvo, in kar je z vojsko v ozki zvezzi. Kdor hoče kri in smrt našega ljudstva, naj gre z Radičem.

Slovensko kmetsko ljudstvo je ravnonokar doživel veliko prevaro na sebi. Samostojneži so šli kot rešitelji našega kmeta v zadnji volilni boj. Toda komaj je minilo tri mesece, je bilo kmetsko ljudstvo izdano. Samostojni poslanci so v ustavnem odboru glasovali proti kmetskemu programu, po-

oba sta imela odprte nože in prvemu je curljala kri iz leve rame. Pri vratih je kapitan še enkrat strašno zamahnil za svojim sostrugom in presekal bi ga bil prav do brade, pa se mu je zapičil nož v nizki podboj hišnih vrat. Se danes se vidijo sledovi noža na njih.

S tem ponesrečenim zamahljajem je bila bitka končana. Zunaj vrat je Crni Pes z neverjetno naglico pobiral pete in v par trenutkih izginil za gricem. Kapitan je ostal pri vratih in prepadel strmel za njim. Potem si je potegnil parkrat z roko čez oči in se vrnil.

"Jim*", je reklo, "ruma!"

Opotekal se je in se prijemal za zid.

"Ste ranjeni?" sem kriknil.

"Ruma —!" je ponavljal. "Proč moram odtod! Ruma! Ruma!"

Hitej sem ponjal. Pa razburjen sem bil, ubil sem kupico in pipa se mi je lokvaria. Ko sem še poskušal, kako bi si pomagal, čujem v sobi ropot, kot da bi bilo padlo nekaj težkega. Pohitim nazaj in najdem kapitanata ležati na tleh, kakor je bil dolg in širok.

* Izgovori: Džim.

Po stopnicah je prihitela moja mati. Čula je ropot in krik in mi je hotela priti na pomoč.

Dvignila sva kapitanu glavo. Težko in glasno je hropel, oči je imel zaprte in strašno je bil izpremenjen v lice.

"Moj Bog, moj Bog!" je ternala mati. "Vse nesrečje pridejo nad nami! In ubogi oče pa bolan —"

Nisva vedela, kako si naj pomačava, in prepričana sva bila, da je dobil kapitan v pretepu s tujcem svoj smrtni udarec. Prinesel sem ruma in mu ga skušal vlti v usta, toda trdno je tiščal zobe in njegove čeljusti so bile močne kakor jeklo.

K vsej najini sreči so se v tem odprla vrata in dr. Livesey je vstopil. Prišel je obiskat očeta.

"Oh, gospod doktor", vsa vzklikanila, "kaj naj storiva? Kje je ranjen ta človek?"

"Ranjen? Kaj šel!" je dejal. "Ranjen je toliko, kakor vi ali pa jaz! Kapga jo seveda zadela! — Saj sem ga svaril!"

(Dalje sledi.)

Zaklad na otoku.

angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

Sunkoma se je obrnil kapitan říčnega. Ves je prebledel, le njegov nos je obdržal svojo modro barvo. Kakor bi bil zagledal prikazen ali vrača ali se kaj hujšega, če bi bilo mogoče, tak je postal in pri moji veri, smilil se mi je, tako zelo se je namah postaral in izpremenil.

"No, Bill, saj me poznas, saj poznas svojega starega tovariša —?"

Kapitan je lovil sapo.

"Crni Pes!" je dejal.

"I kdo pa drug?" je odgovoril neznanec, kakor se mi je zdelo, manj strahopetno. "Crni Pes", tako ste mi pravili! Obiskat sem prišel svojega tovariša Billia. Ah, Bill, Bill, mnogo sva ridela in doživelala, kar sem izgubil tante dva svoja prsta!"

Pokazal je svojo pohabljeni roko. "Dobro torek", je reklo kapitan.

"Dobil in ujet si me. Tukaj sem. Govoril! Kaj hočeš?"

"Čisto prav si povedal, Bill! Sediva in ta-le fantič, ki mi tako zelo u-

gaja, mi bo prinesel rum, pa se bova pomenila in pogovorila, kaker stara znanca."

Ko sem se vrnil z rumom, sta že sedela vsak na svoji strani kapitanove mize, Crni Pes, ali kakor mu je že bilo ime, blizu vrat. Stranski je sedel, z enim očesom je pazil na tovarisko, z drugim pa je gledal, kakor se je mi zdelo, kod bi se dalo v danem trenutku tisti.

Rekel mi je, naj odišem in pustim vrata očprta.

"Vaše ključavnice so za-me preozke, sinko!" je pripomnil.

Pustil sem ju in odšel v vežo.

Dolgo ni bilo čuti drugega, kakor polglasno šepetanje, četudi sem vlekel na uho, kar se je dalo. Polagoma pa sta postala glasna in vlovil sem par besed, večinoma kapitanovih psov.

"Ne, ne, ne, ne in konec besedi", je kriknil. "In če pride do vešal, naj visijo vsi, pravim!"

Hipoma so zahreščale divje kletvice, miza in stoli so zaropotali, jeklo je zapele, nekdo je bolestno kriknil in Crni Pes je skokoma planil v divjem begu skozi vrata, kapitan pa za njim.

Čeli vojsko proti katoliški cerkvi, priskočili turškim begom z 1 milijardo K na pomoč, ločili se od drugih kmetskih poslancev ter za ceno, da postane en mesar minister in en doktor poslanik, z vihajočo zastavo prešli — ob stran kapitalističnih demokratov. Sedaj hoče slovensko ljudstvo prevrati drugi ljudje, ki prihajajo iz Hrvatskega, Radičeveci. Tudi oni ne ištejo koristi slovenskega kmeta, ampak same sebe in navajajo ljudstvo le v nevarne, krvave pustolovščine. Zato pozor pred slovenskimi in hrvatskimi varalicami!

Slovensko ljudstvo protizatiralcem krščanstva.

V Beogradu kujejo demokrati (liberalci), samostojneži, socialisti, komunisti in del srbskih radikalcev načrt, kako bi v Jugoslaviji pornili krščanstvo v kot. Izriniti hočejo zakonitim potom iz šole verski pouk; naša mladina bi se morala vzgajati na podlagi načela brezverskega sokolstva, tako je odredil liberalec prosvetni minister Pribičević. Našim duhovnikom hočejo s takozvanim kancelparagrafom zamašiti usta, da ne bi smeli več v bodoče s svetega mesta prav nič opozarjati vernike na krive preroke iz nekrščanskih taborov, ki se klatijo po naših krajih, ne smeli bi reči ne ene besedice proti časopisu, ki izpodkujuje s svojim hinavskim in lažnjivim pisanjem tla katoliški cerkvi. Ker hočejo liberalni, samostojni in rdečkasti poslanci v ustavotvorni skupščini te zahteve brezvercer v nasprotnikov krščanstva zliti v ustavo, ki se sedaj kuje v Beogradu, je celokupno slovensko ljudstvo v nedeljo, 6., 13., na praznik 19. in v nedeljo, 20. marca na več kot 100 zborovanjih dvignilo svoj glas in najodločneje ugovarjalo proti tem držnim nakanam.

To niso bili navadni shodi, ampak to so bili naravnost veliki tabori razdraženega slovenskega ljudstva. Iz tisoč in tisoč grl je na zborovanjih v protestnih resolucijah donel samo 1 glas: Vi liberalci, samostojni, socialisti, komunisti in vsi drugi, ki ste začeli v Jugoslaviji nepotrebni boj proti krščanstvu: Roke proč od naše mladine! Roke proč od starih naših svetih pravic! Skoro povsod so se slišali glasovi: Ali je treba sedaj v še neurejeni naši državi protikrščanskega boja? Ali nimaš ti vlada dovolj hrilike, da raje gospodarsko pomagaš svojim državljanom? In vi demokrati in samostojni poslanci! Ali nimate v Beogradu drugih najnejših gospodarskih opravil, nego da sklepate o takih kulturnobojnih rečeh? Pred votivami ste farbali volilce, da boste vodili, oziroma znižali davke itd., sedaj pa delate čisto nekaj drugega.

Ljudstvo je govorilo in vas je obesido.

Delo naših poslancev.

Poslanci gg. Roškar, Pišek, Brodar so bili te dni v železniškem ministrstvu, da posredujejo radi brezplačne vožnje vojakom, ki gredo na svoj čopust. Obljubljeno je, da se bode to čeljo po možnosti upoštevalo. V podkrepitev svoje upravičene zahteve je poslanec g. Roškar izjavil: „Ako se že noč ugoditi splošni želji slovenskega ljudstva, da slovenski fantje odslužijo vojaščino v Sloveniji, tedaj se raij jim vsaj da prosta vožnja po železnici za vsak slučaj.“

Poslanca gg. Roškar in Pišek sta bila v ministrstvu za prehrano radi pomoči in podpore onim krajem, ki so v sled vremenskih nezgod ostali brez dovoljne hrane.

Ista poslanca sta posreduvala tudi v finančnem ministrstvu, da davčne oblasti na podlagi avstrijskega zakona iz leta 1917 odpišejo zemljiški daček posestnikom, ki so bili prizadeti po toči itd.

Poslanec g. Roškar je vložil pisemo vlogo na finančnega ministra, da se dovoli prost uvoz usnja, izdelanega iz domačih kož, ki so poslane v ta namen izven države.

Tisti poslanec je interveniral tudi v roštnem ministrstvu radi nerednega dostavljanja pošte in poštnega prome-

ta sploh v Sloveniji, posebno pa v mamberorskem okrožju.

Poslanec g. Brodar se je zavzel v poljedelskem ministrstvu, da se zboljša stanje pašnikov na planinah in da se ustanovi kmetijska šola na Gorenjskem, za katero je že bila določena postavka v proračunu, pa jo je poljedelski minister samovoljno in lastnorocno črhal.

Politični ogled.

Kraljevina S H S. Ustavni odbor v Beogradu še vedno ni končal svojega dela. Večiko krega in prepira je v odboru radi 62. člena, ki govori o upravnem razdelitvi naše države. Vladni načrt o razdelitvi države zahteva 48 upravnih oblasti za celo državo. Konstituanta se sestane 5. aprila, in pri tej priliki pride celotna ustava še pred zbornico. Pašič si je kupil Turke za 1 milijardo in 200 milijonov dinarjev za odkup veleposestev. V kratkem bodo začeli izplačevati te ogromne svote, ki jih bodo morali davkoplačevalci nositi v podobi zvišanih davkov v državne blagajne. To nesramno odiranje našega slovenskega ljudstva na račun turških veleposestnikov in sedanje vlade podpirajo tudi samostojneži, ki so poslali v protiljudsko vlado liberalcev in radikalcev svojega zastopnika — mesarja Puclja, ki bo zastopal kot „kmetijski“ minister težnje svojih volilcev.

Italija. Nove volitve v Italiji bodo 27. aprila, stara zbornica bo pa baje razpuščena dne 25. marca. Po mestih Zgornje Italije se nadaljujejo spopadi med fašisti in socialisti.

Nemčija. Minulo nedeljo se je tršilo v Gornji Šleziji ljudsko glasovanje, ki je izpadlo v prid Nemcem. Poljaki so se obrnili na vrhovni svet v Pariz s prošnjo, da bi naj pripadli tem krajem Gornje Šlezije, kjer je glasovala večina za Poljsko, Poljakom.

Med Grki in Turki v Mali Aziji se bo začela znova vojna. Grške čete bo poveljeval sam grški kralj Konstantin.

Rusija. V zadnjem času so se čeigravali po Rusiji nepopisni pokoli med boljševiki in protiboljševiki. Glavno zavetišče vstašev je bilo mesto Kronstadt, katerega so zavzeli boljševiki z ogromnimi izgubami in se kravovo maščevali nad uporniki. Boljševiki so postrelili vse vstaške oficirje in njihova trupla pometali v morje. Kakor se da sedaj sklepali, se je boljševikom zopet posrečilo, da so zatrli in tokrat nasilnim potom kronštadtsko vstajo, ki je grozila s propastjo boljševiške strahovlade.

Tedenske novice.

Vsele Velikonoč in sladko pišanco želita vsem somišljenikom ter somišljencem — Tajništvu Kmetske zveze v Mariboru in Celju.

Se enkrat občinske volitve. Prosimo vas vse, ki hočete, da bo v naših občinah red in da bodo v občinskem zastopu zastopani res vsi sloji, storite takoj vse, kar je treba. Vzamite v roke današnjo in zadnjo številko „Slov. Gospodarja.“ Tu imate ves potreben poduk za občinske volitve. Od nas je nemogoče poslati v vsako posamezno občino ljudi, ki bi vodili volilne predpripriprave. Radi tega vodite volilni boj sami. Za odlaganje ali za malomarnost sedaj ni časa! Ne zanajte se na druge. V zadnjem trenutku vas še enkrat prosimo, storite po vseh občinah vse, kar smo vam navedovali. — Pazite vsak dan na razglase na občinski deski. Volilni odbor ludske stranke naj ima v vsaki občini vsak dan posvetovanje. — Poročajte nam sproti o položaju in o slučajnih nerednostih ali krivicah, ki se gojijo naši stranki ali našim pristašem. — Tajništvo Kmetske zveze v Marijboru in Celju.

Izdaštvo samostojnežev. Poslanec Pucelj, samostojni mesar, je imenovan ministrom za poljepivredno in voda. Samostojneži so izstopili iz srbskega kmetskega kluba, ker jim Srbi iz pamečnih razlogov niso pustili v vlado. Samostojneži so pa komaj čakali, da se ponudi prilika in radi tega sta Vošnjak in Pucelj tako dolgo tovarila, dokler nista dosegla niniškega stolčka in poslaniškega mesta. Če bodo davki rasli, so temu kriči samostojneži, ki so se za ministrska mesta prodali sedanjem liberalno-radikalni vladi. Ako Slovenci ne bomo dobili samouprave, se imamo zahvaliti lopovškemu izdajstvu samostojnežev in muslimanskih veleposestnikov.

Politična lopovščina samostojnežev. Ko je ministruje dr. Korošec, so mu očitali nasprotniki, da se je zvezal z bosanskimi veleposestniki — proti ubogim kmetom, ki si želijo čimprejšnjo izvedbo agrarne reforme. Bili so tako nesramni, da so rekli: „Dr. Korošec je prodal slovenske kmete turškim agom in begom.“ To je bila pač nesramna laž, kajti vlade, oziroma še ministrstva, v katerih je sodeloval dr. Korošec, niso izplačala turškim veleposestnikom niti vinarja. — Seda, ko je liberalno-radikalna vlada potrebovala glasove za svojo centralistično ustavo, je obljubila turškim poslancem 1 milijard in 200 milijonov dinarjev za odkup veleposestev. V kratkem bodo začeli izplačevati te ogromne svote, ki jih bodo morali davkoplačevalci nositi v podobi zvišanih davkov v državne blagajne. To nesramno odiranje našega slovenskega ljudstva na račun turških veleposestnikov in sedanje vlade podpirajo tudi samostojneži, ki so poslali v protiljudsko vlado liberalcev in radikalcev svojega zastopnika — mesarja Puclja, ki bo zastopal kot „kmetijski“ minister težnje svojih volilcev.

Srbska sodba o samostojnežih. Izstop samostojnežev iz zemljoadnikega kluba in njih vstop v liberalno-radikalno vlado je dalo srbskemu kmetu in voditelju Avramoviču povod, da je izrazil svoje veliko veselje nad to lopovščino. Avramovič odkriva, da so samostojneži v zemljoradniškem klubu samo spletkarili, se brigali za izvozne demokratske prijatelje, posredovali za trgovce in kapitaliste, z eno besedo, da sploh niso bili poslanci, ki naj bi se borili za kmete pravice. Avramovič obeta, da bo izdal proti samostojnim toliko gradiva, ki bo odprlo slovenskim zapeljanim knejem oči.

Huda se nam obeta! Finančni minister Kosta Kumanudi je izjavil, da je naše financijsko (denarno) stanje katastrofalno, kar znači z drugimi besedami: naš denarni položaj je obopen. To je popolnoma razumljivo, če pomislimo, kako gospodarstvo demokrati z državnim denarjem. Eno milijardo in 200 milijonov so dali turškim veleposestnikom, ki bodo glasovali za centralistično ureditev države, 100.000 dinarjev „napitnine“ dobitva pravoslavni škof Doseit, ki na Ceškem ruje proti naši katoliški cerkvi, 15.000 dinarjev so dobili Sokoli za svoj izlet v Subotici, milijone in milijone izmetavajo za ruske Wranglove, ki so nam jih obesili Francozi na vrat. V naši državi je zavladala smrdljiva korupcija, ki črpa nepristojno iz državnih blagajnic, plačevalo bo ljudstvo, finančni minister pa že danes izjavlja, da stojmo pred polonom. Ako se nam v finančnih ozirih huda obeta, je temu kriva liberalno-radikalna klika in njen sa nestojni rivesek!

Kristanov naslednik. Ker je socijaldemokrati poslanec Anton Kristan pokazal kot dvajsetkratni milijonar svojim ogoljušanim volilcem ligi, je socialistična stranka sklenila, da stopi na njegovo mesto neki Tokan. Upamo, da bo slučaj Kristan od priljubljenega delavca na kmetih oči. Ker so ponekod glasovali za socijaldemokratično stranko tudi zapeljani kmetje, naj jim služijo te vrsti cev v opomin. V Dravski dolini so kraljčali socialisti pred 28. novembrom: „Kdo je za republiko, naj vrže v četrto škatlo!“ in „Le v četrto škatlo, potem bomo grunte razdeljevali!“ Zaljubog je to geslo imelo tako privlačno silo, da se ji niso ustavliali sicer naj treznejši in najvernejši možje. — Polagoma bodo izpregledali tudi vši tisti, ki so bili v volilni borbi zapeljani. Niso jim priborili republike, niso izvedli deltve „gruntov“, pač so pa izdelali centralistično ustavo, ki naj bi slovenskega kmeta izročala Beogradu na milost in nemilost. To je delo socijalne demokracije! Kadar rabijo glasove, se cedijo raznih obljub, ko pa imajo poverilnice v žepih, sa snejejo svojim neumnim volilcem, ki plačujejo svoje prispevke v nenasitne blagajne socijaldemokratskih organizacij.

Kristanova loparija v pravi luči. V zadnjem času se bavi slovensko časopisje z afero socijalnodemokratskega poslancega Antona Kristana, ki je sprejel od vlade mu ponujeno

mesto ravnatelja posestev nadvojvodje Friderika. Kristan je izjavil, da bo odložil svoj poslanski mandat, ki ne se dnevno „samo 120 dinarjev“, medtem ko bo zaslužil na Friderikovih posestvih letno 15 milijonov krov. Socijalnim demokratom je zelo neljubo, da je Kristan napravil to loparijo ravnino pred občinskim volitvami, torči v času, ko bi kravovo potrebovali nove glasove za svojo stranko. „Naprej“ se sicer pošteno trudi, kako bi najbolje opral umazano „Tončekovo“ perilo, pa se mu dosedaj ni posrečilo. Upamo, da bodo zapeljani volilci na dejeli izpregledali do prihodnjih volitev. Kmetsko in drugo delavstvo plačuje redno svoje prispevke v socijalnodemokratske blagajne, prejme za svoj denar redno svoj „Ljudski glas“, ko je pa blagajna težka dovoli, se okristijo rdeči voditelji z nabranim denarjem. Kristan ima v Ljubljani parstotoč vredno hišo, v zagrebških bankah naloženih par milijonov, je upravni svetnik Jadranske banke in Trboveljske premogokopne družbe, razenega pa je „voditelj delavstva“ Ljudstvo, kedaj boš izprevidelo loparije rdečkarjev!

Socijaldemokratska goljufija. Socijaldemokrati poslanec Anton Kristan, 15- do 20kratni milijonar in prvoribitelj za delavske težnje, je postavljen od liberalno-kapitalistične vlade v Beogradu za ravnatelja posestev nadvojvodje Friderika. „Slov. Narod“, torej „neklerikalni“ list, je ugotovil, da bo dični poslanec g. Kristan zaslužil odslej 15 milijonov na leto. Po belgrajskih poročilih dobi upravitelj omenjenih posestev, katerih letni dochodki znašajo 300 milijonov, prvo leto 5%, drugo leto 3%, nadaljnja leta pa 2%. Potem tak bo zaslužil Kristan prvo leto 15 milijonov, drugo leto 9 milijonov in tretje leto 6 milijonov. Ko smo čitali to vest v „Narodu“, smo mislili, da bo „Naprej“ na podlagi protidokazov zavračal napade na poslance Kristana in v tem smo se zmotili. Slučaj g. Kristana, ki je to mastno mesto sprejel, kateremu na ljubo bo žrtvoval svoj od delavstva mu poverjeni mandat, je že kot tak priševali k umazanim zadavam zadnjih dnevov. „Naprej“ nam je pa pojasnil še nekaj, kar dosedaj nismo vedeli: da je Kristan upravni svetnik Jadranske banke in da bo v kratkem sedel tudi v upravnem svetu Trboveljske premogokopne družbe. To je značilno pričevanje. Delavstvo in mali kmetje, ki so 28. novembra tolko zaupali socijalnim demokratom, pa naj premislijo, kako je poslanec Kristan kot dvajsetkratni milijonar novim milijonom na ljubo zapustil politični cirkus, ker je v svojem častihlepu zamenjal poslansko klop z mehkim stolčkom v ravnateljski pisarni Friderikovih velegoposestev.

Za regulacijo Drave. Preko poslance dr. Hohnjeca je posređovala Kmetska zveza pri ministrstvu poljoprivrede in voda v zadevi regulacije Drave. V vlogi se naročito povdarija, da trijno ogromno škodo vsled dozdaj zanemarjenega regulacijskega dela predvsem občine Sp. Duplek, Loka, St. Janž, Sv. Martin, Vurberg, Sv. Marko, Muretinci itd.

Odločnost zborovalcev pri Sv. Trojici v Halozah. Po rani sv. mašni praznik sv. Jožeta je priredila K. Z. za može in žene protesten shod. Do 300 udeležencev je odločno protestiralo proti naklepom demokratov in samostojnih kimavcev, ki hočejo s centralizmom v Belgradu osrečiti, boljševizmovi naši stranki ali našim pristašem. Z vso odločnostjo so protestirali kakor može tako žene proti centralizaciji in zahtevali samoupravo Slovenije v Ljubljani. Z nevoljo so se zgrajali, zakaj še hodijo vedno samostojni jih farbat in jim lagat o svojem delovanju, bolje: nedelovanju, kakor poslane ali neposlane kmet Kirbiš iz Trepolj v Belgradu. Ne verujejo jim, da so za versko vzgojo otrok, ampak njih početje za vsožnjo kat. cerkev, sokolizacijo, kancelparograf itd., so vši odločno obsojali ter zahtevali katoliško vzgojo otrok in svobodo verskega pouka v cerkvi in šoli. Ker so jim danaj na zemlji obljubovali ti žlahnti gospodje, upajo in pričakujejo, da sedaj ed njih bo to, da se davčna bremena med trojimenskimi plemenami države SH-S združijo. Kar so zjutraj možje in žene, oziroma starši, sklepali, so isto

popoldan z vso odločnostjo potrejvali vsej otroci, mladeniči in mladenke kot edje Mladeniške in Dekliške zveze. — Vse kaže, da Trojičani napredujemo. Bog dal, da le vedno v dobrem in v pravem smislu!

t Porotniki in njih odškodnina. Pišejo nam: Že od 7. marca sedim v Mariboru kot porotnik. Porotne obravnavane bodo trajale še do 6. aprila. Mi kmetski porotniki imamo ogromno škodo. Doma na kmetiji ogromno dela, a tukaj v Mariboru pa Bogu čas krademo. Zjutraj ob 9. uri moramo biti vsak dan navzoči pri žrebanju in potem pa smo velika večina zopet prosti do drugega dne. Domu peljati se na konec gtujskega ali ljutomerskega okraja ne moremo, ker ni zvezze in ker bi nas ta špas tudi prišel predrago. Ali pa naj pri sedanjem draginji izhajam z oblubjenimi 40 K? To je nemogoče! Že za prenocišče plačam 24 K. Zajtrk me stane 6 K, južna dopoldne 12 K, obeh z malo pijače 40 K, popoldanska malca 14 K, večerja s pijačo 24 K in že marsikateri drugi izdatki. Ako se peljem ob sobotah domov in v pondeljek zopet nazaj, me stane zopet železnica nad 50 K. Koliko žrtev pa še imajo porotniki iz Murskega polja! — Pravico bi bilo, da nam dajo vsaj 30 ali 40 dinarjev odškodnine na dan, sicer bomo siromašnejši možje imeli škode več tisoč K. Ce sme advokat zasluziti pri enodnevni porotni obravnavi po več tisoč K, smemo pač tudi mi zahtevati to, kar nam gre. Prosimo, da to našo pritožbo objavijo tudi drugi listi.

t Za viničarje. Konečno so viničarsko vprašanje vendarle bliza svoji rešitvi. Dne 21. marca se je vršilo v Mariboru posvetovanje zastopnikov viničarjev in vinogradnikov glede osnutka viničarskega reda. Obe skupini sta nekoliko odjenjali in podali vlasti svoje predloge. Glavni točki, ki se bosta v novem viničarskem redu spremenili, sta: ureditev plač viničarjem, ter delež na dohodku. Spore med viničarji in gospodarji bodo v bodočem presojalo okrajne viničarske komisije, v katere volijo vinogradniki po kmet podružnicah in viničarji enako število zastopnikov. Komisijam predseduje politični uradnik. Posvetovanja so se od naših strani udeležili: za Kmetsko zvezo: Vesenjak in Zebot, za Strokovno zvezo: Stabej, za Viničarsko zvezo: Tement, Sut in Geč. — G. Vesenjak je ob koncu seje predlagal, naj vlada pomaga ubogim viničarskim rodbinam iz trenutnega mučnega položaja s tem, da jim takoj vsaj za polovično ceno nabavi delavno obleko in obuvanje. Vladni zastopnik je obljubil, da bo ta predlog predložil vlasti v izvršitev.

t V Konj. okraju so se vršili zelo dobro uspeli protestni shodi in sicer dne 19. marca po rani maši na Prihovi, predsedoval je župan Skrbinsek. Isti dan popoldne v Konjicah, predsedoval stavbenik Gorogranc; dne 20. marca po rani maši v Ločah, predsedoval posestnik Grosek; popoldne v St. Jerneju, predsednik župan Cvakte. Na vseh shodih je govoril o kulturnobojnih nakanah vladnih strank in o političnem položaju tajnik Zebot iz Maribora.

t Vzgledna župnija. Pri Sv. Anđela Gražu v Slov. gor. se je dalo dosedaj pisati v Kmetsko zvezo 202 člana, ki so tudi že vplačali udinino za celo leto 1921.

t Samostojni in socijalni demokratje so sklenili kompromis ali zvezo za občinske volitve v St. Petru in Šmaribora. Tako postopajo „samostojni“. Odklonili pa so vsako skupno nastopanje s pristaši krščanske Ljudske stranke (Kmetiske zveze). To so izdajalci kmetskega imena. V svojo lastno skledo pljujejo!

t Učenost samostojnežev. Iz Gajicije v Šavinijski dolini se nam poroča: Samostojneži so odkazali v prešalih njihovega glasila „Kmetijskem tistu“ našim pristašem razne službe. Tako n. pr. so pozvali našega narodnega poslanca Krajca na zvezdarno v Greenwich na Angleškem. Le samo čudno, da poznajo samostojni učenjaki samo stare zvezdarne, ko imajo vendar doma najlepše prostore za zvezdoglede. Načelnik naših samostojnežev lahko doma opazuje samostojne zvezde, zlasti tiste, ki se za časa volitev bleste kot čisto zlato in srebro. Po končanih volitvah se pa že zopet

skrijejo in zatemnijo. Sedaj pa, ko se bližajo občinske volitve, se pa zopet svetijo tako, da volilcem kar pogled imajo, le da bi volilci ne videli — skrinice naše Slov. kmetiske zveze in bi videli samo skrinjico samostojnežev. Na občinske stolce bi pač kaj radi posadili samostojne zvezde, toda naše ljudstvo bo poskrbelo, da bo izid občinskih volitev zakril v oblake samostojne zvezde. Samostojnežem bodi povedeni: Naša Slov. kmetска zveza na plan, vaših zvezd ne maramo opozavati.

t Mož, ki vsako leto spreminja svojo barvo. Iz Zibike nam poročajo: Bivši finančar Pevec, ki se je lansko leto proslavljal kot sud samostojnež, in rohnel na široko za zeleno stranko, se je prelevil v strastnega rdečkarja, katerim pravijo Kranjci: „So čajal dejmo kras.“ Mož si je z vinskim veriženjem toliko prisvojil, da si je poleg „grunta“ v Zibiki nakupil še posestvo blizu Poljčan. In gospod bivši finančar sedaj ubija „klerikalce“, dr. Korošca in druge. Pol župnij Loče in Poljčane je Pevčeve torišče. — Cestitamo Samostojni, da vzgaja socialdemokratom take tičke!

t „Slov. Gospodar“ zopet pred poroto. Na veliki petek popoldne se bo vršila pred mariborsko poroto razprava proti odgovornemu uredniku „Slov. Gospodarja“ Fr. Zebotu. Tožiga samostojnež Kočmut od Sv. Barbare v Slov. gor. radi poročila o razbijtju volilnega shoda poslanca g. Roškarja.

t Gradba velikega kolodvora v St. Ilju v Slov. gor. dovoljena. Kako izvemo, je od strani vlade in južne železnice vse dovoljeno, da se že letos začne v St. Ilju graditi veliki obmejni kolodvor.

t Dan žalobe za naš narod. Lahko so določili, da na nedeljo, dne 20. marca t. l. določijo slovesno priklopitev našega Primorja k Italiji. Tega dneva laškega veselja bi se tudi naj udeležilo čez 600.000 Slovencev našega Primorja in Kranjske, ki so prišli pod laški jarem. Na povelje fastištv in laških oblasti so bila vsa primorska mesta v zastavah. V Trstu je priplulo veliko število laških bojnih ladij, ki so bile vse v zastavah. Slovenska proglašitev zasedenega ozemlja kot del Italije se je vršilo v Trstu, kamor je prišlo vse polno laških mornarstev, državnikov, poslancev, generalov in drugih dostojanstvenikov. Po vsej naši Jugoslaviji, zlasti v Ljubljani, Celju, Mariboru itd. je pa naš narod obhajal ta dan kot dan naše bolesti in neizmernega žalovanja nad izgubo naših najlepših pokrajin. V nebovijoča je krivica, katero je zagrešil Lah nad našim narodom in prišel bodan, ko bodo naši potomci pokazali pot grabežljivemu Lahu tješkaj, od koder je prišel, kajti vsaka storjena krivica se nekoč bridko mašuje.

t Požar je uničil na mali Rvidnici (v bližini Podčetrtek) hišo posestnika Dravinca, ki je zgorela do tal. Ognje gascem se je posrečilo preprečiti s težkim naporom razširjenje ognja. 6 tednov star sinček posestnika je zabil tako težke opeklne, da jim je čez par ur podlegel. Požar so povzročili z nepremišljenim požiganjem grmičevja v bližini poslopja.

t Tatvina v vlaku. Na vlaku blizu Samobora je nek žepni tat izmaknil neki trgovci ročno torbico, v kateri je btlo zlatnine za 397.000 kron. Sploh se opaža, da se sedaj slučaj tatvine na železnicah silno množijo.

t Finance Jugoslavije obupne. Po zatrdilu iz Beograda je izjavil finančni minister Kumanudi, da so naše državne finance naravnost obupne, vsled česar namerava finančni minister odstopiti. Ta vest je vzbudila med muslimani veliko prestrašenje, ker se pač bojijo, da za njihov vstop v vlado ne bodo dobili obljubljene nagrade v znesku 1 milijarde in 200 milijonov din.

t Plače orožnikov. Začasni orožnik dobi 4800 K, kaplar 5320 K, podnarednik 6000 K, narednik 7200 K na leto in povrhu še dobi vsak posameznik 14.400 K letne draginjske doklade. V težjih prehranjevalnih razmerah se draginjska doklada zviša na 16.800 K. Ta plača se v prvih štirih letih zviša za 576 K, v šestih letih na 1152 K, v enajst letih na 1728 K, v 15 letih za 2204 K, v 21 letih pa za 2880 K.

t Koliko nas stane ustavotvorna skupščina? Ustavotvorna skupščina šteje 419 zastopnikov. Predsednik prejema dnevno 743 K, mesečno 22.600, letno 271.200 K; podpredsednik dobiva dnevno 633, mesečno 20.600, a leta 247.200 K; tajnik dobiva dnevno 559, mesečno 17.000, letno 204.000 K. Poslanci dobivajo dnevno 480 K, mesečno 14.600, letno pa 175.200 K. Dnevni Izdatki za 419 poslancev znašajo K 201.661, mesečno 6.133.800 K, letno pa 73.605.800 K. To je samo plača, niso pa všteti v te številke drugi izdatki, ki gredo v milijone. Ko bi imelo ljudstvo od tega katerekoli koristi, bi nam na vsezdajne ne bilo žal teh ogromnih svot, toda pomisli, je treba, da mora plačevati ljudstvo to konstituanto, ki izdeluje že štiri mesece protiljudsko in centralistično ustavo. Povrh tega bo moral ljudstvo plačevati z zvišanimi davki 1 milijardo in 200 milijonov dinarjev za glasove turških begov, ki bodo pomagali belgrajskim centralistom pri uveljavljanju zložljive centralistične ustawe.

t Morilka kuga na Kitajskem. Po

poročilu iz Kitajske je zahtevala na ležljiva bolezen kuga v preteklem mesecu na Kitajskem nebroj človeških žrtev. Bolezen se razširja strahovito zlasti v zapadnem in južnem delu Kitajske. Tako n. pr. je umrlo samo v eni vasi čez 100 oseb. Vlada je brez moči, ker primanjkuje zdravnikov, bolnišnic in strežnikov. Na tisoče bolnikov je prepuščenih lastni usodi. Za te nesrečne se nihče ne zmeni in so brez pomoči.

t

t Na Jožefovo so prijatelji na dovoljanju vrlega pristaša Jožeta Polha v Ločah v domači hiši zložili za KZ 60 K. Posnemajte!

t Dovede in sirote padlih vojakov morajo na novo prositi za prisodbo in nakazanje preskrbovalnine. Potrebne tiskovine za to se dobijo v Cirilovi tiskarni komad po 80 vin.

Gospodarstvo.

t Davčne knjižice. Na shodih Kmetiske zveze pri Sv. Križu in pri Mali Nedelji (19. marca) in v Ljutomeru (20. marca), ga katerih je govoril poslanec dr. Hohnje, so se kmetje pritoževali o neznotih davčnih bremenih, ki rastejo ne samo od mesca do mesca. Ko so odpalačali davek za preteklo leto, so mislili, da bo za preteklost mir. Pa prihajajo predpisi ne samo novega davka, marveč tudi zaostalega. Nikdar ne vedo, ali so že poravnali vse davke in koliko še znašajo davčni zaostanki za kako leto. Poleg zaostankov pa še tudi morajo plačati ogromne opominjevalne stroške, ki so nekdaj znašali v najslabšem slučaju okoli 2 K, dandanes pa znašajo na stotine in tisoče.

Temu neredu, ki služi kot dobro sredstvo samovoljnosti in fiskalnim nagonom davčnih oblasti, mora biti konec. Konec pa mu more napraviti samo davčna knjižica, ki se more zopet dati davkoplačevalcem v roke. Na omenjenih shodih je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva, naj se davkoplačevalcem zopet da davčna knjižica, kjer bo podrobno in natančno določeno, koliko je treba plačati tega ali onega davka in koliko in katerih doklad, in ki bo tudi najboljše dokazilo že vplačanega davka; sedanji odrezki položnic so nezadostno dokazli, ker ni natančno izraženo, kaj se je pravzaprav plačalo, in ker se lahko izgubi.

t Prometni davek, ki ga je upeljal sedanja liberalna vlada, pobirajo tudi od živinorejcev, ki prodajo živino. Opazljamo, da semejo pobirati le 1%, t. j. od 100 K samo 1 K. Iz Sibirci nam poročajo, da so morali nekateri kmetje plačati 10% tega davka od prodane živine. To je krivica!

Ce je res, da so toliko pobirali, naj se prizadeti takoj z natančnimi podatki obrnejo na Tajništvo Kmetiske zveze v Mariboru, katero bo pri oblasti storilo potrebine korake. g Ozimine so v Sloveniji povečane bolj slabe kot dobre. Najslabše se drži rž. Pozna se, da manjka zemljivimske vlage. Od vseh strani dobivamo poročila, da bo ozimna zelo redka; v senčnih legah sta rž in ječmen silno slab. Zelenih in košatih ozimin ni videti skoraj nikjer. — Na Hrvatskem in v Slavoniji pa so po časniških po-

ročili vse vrste ozimine dobro prezime.

t g Vinarski in sadarski odsek Kmetijske družbe ima v Mariboru prostori vinarske šole sejo dne 29. marca. Vspored: Vladni načrt vinčarskega reda in volitev pripravljalnega odbora za pospešitev ustanovitve krajevnih vinarskih društev.

t g Za izvez krompirja se potegujejo posestniki na Dravskem polju. — Krompirja je še toliko, da ga Slovenija ne more porabiti. Kmetска zveza je pri naši vladni zahtevala te dni, da se naj za krompir dovoli prosti izvoz, sicer ga bo poginilo na stotisoč kilogramov.

t g Prepovedani sejmi. Radi črnih koz so do preklica prepovedani v celikem okraju glavarstvu sejmi v Laškem, Smarju, Vranskem in Gorenjemgradu.

t g Živinski sejm pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se letos vrši vsled praznika v torku po Beli nedelji, dne 5. aprila.

t g Mariborsko sejmsko poročilo. Dne 18. t. m. se je pripeljalo na mariborski trg 82 svinj, 1 koza in 3 ovce. Cene so bile sledeče: plemenske svinje po 28—30 K za 1 kg žive teže; poldebeli svinje po 31 K za 1 kg žive teže; letošnji prasci po 300—400 kron, jesenski prasci po 500—800 K, ovce 240—300 K, koza 400 K. Vzlic tehem vremenu je bilo malo kupcev, ker je pred Jožefom tržni dan zadržal kupce in prodajalce.

t g Mariborsko sejmsko poročilo z dne 22. marca 1921. Cene za 1 kilogram žive teže so bile sledeče: Debeli voli 16.50 do 19 K, poldebeli voli od 15 do 16.50 K, plemenski voli od 12 do 14 K, biki za klanje od 12 do 15 kron, klavne krave, debele od 17 do 18 K, plemenske krave od 12 do 15 K, možne krave od 13 do 15 K, breje krave od 13 do 15 K, mlaða živina od 12 do 16 K, teleta od 15 do 17 K, tra ve za klobasarie od 9 do 11 K. Približno je: 141 volov, 4 biki, 190 krav, 8 telet, skupaj 343 glav in 17 konjev. Vreme je bilo lepo, kupčja živila, razprodalo se je nad polvico pragnane živine.

t g Mesne cene v Mariboru. Vovčko meso I. vrste 27, II. vrste 25 K; meso od bikov, krav, telic 24 K; Telečje meso I. vrste 25, II. vrste 23 K; Svinsko meso, sveže 32 K za 1 kilogram.

t g Razstrelilni smodnik in vžigala vrvica za obrtnike. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima zoper na razpolago večjo množino navadnega in ojačanega razstrelilnega smodnika ter manjšo množino dina mona kakor tudi vžigalne vrvice. Interesenti naj takoj prijavijo svoje potrebščine.

t g Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatecu je zavladal mir, le nekaj bat hmelja se je pokupilo. Cene so se gibale med 2200—2400 čehoslovaških kron za 50 kilogramov. V preteklem letu se je iz Jugoslavije v Čehoslovaško republiko izvozilo 13.962 stotov hmelja stot po 50 kilogramov. Krasno in suho pomladansko vreme vpliva po vseh državah zelo ugodno na razvoj hmeljskih nasadov.

t g Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 135—137 naših kron, 100 avstrijskih kron stane 22—22% naših kron, avstrijska kruna je torej zoper nekoličko padla. Za 100 nemških mark moraš plačati 223—228, za 100 laških lir 550—555 naših kron, za francoski frank 10% naših kron, za 100 čehoslovaških kron pa 181—184 jugoslovenskih kron.

Dopisi.

t Bohrna. Na velikonočni pondeljek ima naš poslanec g. Kranjc pri nas po rani sv. maši shod. Ob enem je obeni zbor Kmetiske zveze za Dobrno. Pristaši in politični omahljivci naj se iz besed g. poslanca prepričajo o političnih vprašanjih. Zato vsi na shod!

t Dobrna pri Celju. Na Belo nedeljo je prireditev Bralnega društva — igra „Deseti brat.“ Čisti dobiček gre za zvone. Ob tej priliki se bo vršila licitacija raznih darov za nove zvone. Krjavelj bo prodal svojo kozo in dal za zvone. Udele

MALA NAZNANILA.

Vabilo na III. redni občini sbor (Kmetijska načrtna in prodajna) sadruge v Dol pri Hrastniku, reg. za trgo z omej. kavzro, ki se bo vrnil dne 3. aprila 1921 ob pol 9. uri v prostorih g. Petra Šestjara na Dolu Daevri red: 1. Poročilo načrtna in nadzorstva, 2. Odobritev računskega zaključka za 1. 1920. 3. Razdalitev čistege dobička. 4. Volitev nadzornika na nadzorstvo. 5. Službenosti. Članzi - zadružni pridite zanesljivo! 219

Makole. Posojilca ima redni občini sbor v četrtek, dne 7. aprila ob 9. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načrtna 2. Poročilo računskega pregledovalca. 3. Potrditev razdaljiljka za 1. 1920 in razdelit v čistege dobička 4. Volitev nadzornika na nadzorstvo in računskega pregledovalca. 5. Nasveti in predlogi. 220

Jarenina. Odobreni odtek prireditev na nedeljo, dne 3. aprila t. l. ob 8. uri popoldne na prostem igre "Dva gluhia", "Jezci nad peteljkom" ter "Kes". Pridite v obilnem številu!

Ribnica na Pohorja. Krajinatna in posojilna, r. z. n. k. izma svoj redni občini sbor v nedeljo, 10. aprila ob 9. uri dopoldne v posojilniški pisarni v Ribnici za Pohorja v slednjem dnevnem redom: 1. Četrtek in odobrenje zapisača za najem občasnega sbara. 2. Poročilo načrtna. 3. Potrditev razdaljiljka za 1. 1920. 4. Volitev nadzornika. 5. Volitev načrtna. 6. Poročilo o izvršeni reviziji. 7. Službenosti. Ako bi ta občini sbor ne napovedanom času ne bil sklepom, se vrati pol ure poorne v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občini sbor, ki sme sklepati brez pogojno. Načelovo

Glasbena Matica v Mariboru. V četrtek, 24. marca točno ob 20. uri (8. uri sicer) se vrati v društvenih prostorih se svetek fenskega peskoga zabora in katemu se vabijo vse dobrodošne pevke.

Na prodaj sočep jenij trte, cepljene na Rip portalis ras malih čistih in mešanih vrst, ce na cepljenim trtam komad na kremeta 4 K. Korušake R. P. Komad 2 K. Šmarica bela, vkočenjena komad 1 K 50 vin. Nadaljnje se sprejme doma dokler bo ka volge. Franc Horvat, trtar Mostje, p. Juršiči. 4-4 141

Vinogradniki posor! Na sušeno cepljene trte so na prodaj in celo najbolj rodovitne vrste. Bela Šmarica in sicer necepljena, ali pa jako dobro roli. Kdor si kde narnditi lepo in močno cepljene trte, naj se takoj oglaši pismo ali ustvareno pri Francu Sodjak, trsačar pri Sr. L. Šenčur. Slov. gor., p. J. Šenčur pri Ptaju. Cena trta po dogovoru. 7-10 87

Cepljeno trsje: kot burgundje beli in rdeč, žabutina rdeča in bela, laški rizling, dišeči traminet, beli ranfol, miskat silvanec, šmarica bela na prodaj pri Janezu Vrbnjk, trtarjišču, Breg pri Ptaju. Cena po dogovoru. 2-2 204

Cepljene trte: in sicer samo dobre, domače vrste na prodaj. Cena nikoli in po dogovoru. Oglasiti se je pri Jakobu J. g. Modraču, posta Stadešice pri Poljanah. 1-2 284

Mlin (aboljšani) za mletje srotati imam na prodaj. Izjednači da tot voda mlin s kamni in stirim siti, na gopl, ročni ali voden pogon. Mlin je dobro ohranjen kot nov, priporoča se posebno, kjer ni voda mlinov. Istočasno se proda mlad enoletni žrebec temne barve. Cena po dogovoru. Ogleđa se pri Aloisu Šlemen D 1 pri Hrastniku. 282

Enonadstr. hiša v Mariboru blizu gl. kolodvora v vrom se takoj za 180.000 krov proda. Naslov v upravi načrtna. 285

Pozor mlinarji! Prvovrstna števareka svilena sita, kak v tudi pristna volnena sita (pajčinska) 24 in 32 cm široka, priporočena trgovina Avgust Čedek, Ljubljana, Kolodvorska ul. 35 nasproti stare "Tiale" jeve gostilne. 2-4 202

Kitara se proda v Spodnji Hočah, gostilna Franček. 223

Vse potrebščine zasedlarje

kot okovo za homote iz medenih ali klešč, kleščne, kakor tudi vsakovrstno orodje za sedlarje, špagonina, štrange itd. nadalje vsakovrstne čevljarske potrebščine kot kopita, šreble, dretlo, poplesne ključe itd. v veliki zalogi po zmernih cenah edaco pri Josipu Fric v Mariboru, 226 Glavni trg 18. 1-1

Na debelo! Na drobo! **OBLEKO.**

Priproste in fičije. Točno in solidno delo Dobro blago Cneje kakor kjerkoli, samo pri: Alojzija Arbeiter v Mariboru Dravska ulica št. 15 (pri starem mostu).

Stroj za luščenje ječmena in prosa na motorni ali voden pogon ima na salgi Gosodarstva sveta v Ljubljani. Računajte naj se obrnejo direkto na Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. tel.

Malo posestvo, pole ure od Maribora, velik vrt, dve sobi in kuhinja, ter malo gospodarsko poslopje na prodaj. Vpraša se Rogozna pri Hodah št. 15 2-2 137

Stara železnina izbrana za kovače, klučavnide, sedarje, vsako ratno orodje in stroje, dele strojev itd. prodaja

Brata „Arbeiter“ Maribor, Usnjarska ulica 2. Kupujeta tudi vsako vrste starega železa, kot strene stroje, litino in odpadke po duvenih cenah. 2-5 186

150 hl malinovec in 10 hl posladkanega malinovec ter dva teška koja proda karzna "Dava", Pod Mostom 8, Mariobor. 1-2 215

Ena breja kobila osem let stara in en konj veles se prodala radi pomanjkanja rokota na Aleksandrovi cesti 8, Vlahovič Maribor. 216

VINO. Eden vagon vina v skladu v Mariboru prima vrste, se pod dobrimi pavidalimi pogoji takoi proda. Vpraša se pri Ivanu Goliču, trgovina z lesom in valjem, Maribor, Koroška cesta 128. 1-2 283

Naročajte naše liste! preje v Trstu

preselil je pisarno v Maribor Sedna ulica 14.

224

RIBJE OLJE po najnižjih cenah se dobija v lekarni pri „sv. Arehu“

Maribor, Glavni trg 20. 218

1-4

Razne vrste SEMENA najboljše kakovosti pri prodača

M. Berdajs, trgovina z semeni Maribor.

Portlandcement

in vedno sveže

zagorsko apno v vsaki množini v zalogi pri

Ivo Andražič, Maribor, Vodnikov trg št. 4.

2-4 202

Kedajajoči in načrta Kat. lik. društva.

Umetni mlin

v bližini Maribora s sigurno močno vodo se takoj proda za 350.000 K. Na pismena vprašanja v češkem in tud v nemškem jeziku odgovarja Adolf Hellauer, Ogljenšček, Gor. Polkava. 2-3 170

Na debelo! Na drobo!

Žično vrvo do 70 m. debel 9-10 mm na stroj na vodo ku si Jaroslav Prat nekar, posestnik v Brdajah, pošta Kotlje pri Guščanju. 1-2 227

Kupujem rednički ključev podlagi, sa na subo cepljenje itd. in sicer: Rip. portalni v Göthe št. 9. Kdor že ima taj v zalogi, naj se takoj oglaši ustvmeno ali pismeno pri Franzu Sodjak, trtarju pošta J. Šenčur pri Ptaju, Jugoslavija. 1-2 228

Kosti vsakovrstne, suhe in veče kupuje vedno po tržnih cenah trdka L. Šef in dr. Maribor, Prešernova ulica 1. Nabiralni kosti se sprejmejo v vsem kraju. 280

Mnogo denarja lahko zasluži vsakdo z nabiranjem kosti. Pojasnila da je L. Šef in drug v Mariboru, Prešernova ulica 1. 281

Hlapec za konje se sprejme. Ergovica V d. Murko, Meljska cesta 24. Maribor 21

Kraljškega pomočnika ki je zmožna vsakega dela, sproj. Fr. Smogavec, Vranci.

Išče se sedarski mojster kateri želi fanti v izkušnje srdla ske obrti, takoj ali pozneje. Naslov pri upravi. 282

Prodajalko (ne pod 80 let staro) kot vod teljico podružnike trgovine z raznim blagom. Računa potrebuje. Nastop čim prej. A. Brezovnik, Vojnik pri Celju. 2-2 196

Dekle. delavno in počitno, za vas hišna dela se sprejme. Vpraša se pri g. R. Blanke, Ptuj. Slovenski trg št. 6. 2-2 214

Sprejme se proti dobr mučila pšenica pšteo, sadejšči starejši hlapec, ki bi imel opraviti največ doma pri goveji živini. Franc Platja, posestnik, Ročica, Sv. Jakob v Slovgor. 2-2 184

Cerkv. sveče vseh velikih cerkev. 4

FRECE & PLAHUTA CELJE

Aleksandrova ulica št. 7

2-10

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptaju

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RIHARD ORSSICH, PTUJ.

2

Josipu Antlega, Maribor, Trg svobode

(Sofijin trg). Za pismena vprašanja naj se priloži znak.

210

Na debelo. Na drobno.

Veletrgovina z železnino

Pinter & Lenard

Maribor, Aleksandrova cesta 32-34

priporoča svoje bogato zaloge železa, nosilcev (traverz), cementa, plečevine vseh vrst kovanja, stedilnikov, žičnikov, mrež in vse v to stroko spadajočih predmetov po nizkih cenah. Postrežba tečna in solidna. 2-8

199

Na debelo. Na drobno.

SUKNO

volno, cešir, tiskovina, platno, čevlje, klobuke, modno in galaaterijsko blago iz najboljših inozemskih tovarn v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah kupite samo v veletrgovini.

R. Stermecki, Celje št. 300.

Ilustrirani cešir s 1000 slikami se po

2-6 šteje sestojn. 174

Na debelo. Na drobno.

KREDA

in sicer najfinjejsa je zgodila. Cena 100 kom. K 36-. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

1-148

Naročajte naše liste!

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1